

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Egész évre 180 L., fél évre 90 L., negyedévre 45 L.
Egyes szám ára 4 L.

Felelős szerkesztő
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14 szám
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

A koszorus költő.

Engedelmet kérek az olvasótól, hogy e helyen most egy emberről írassak, akinek neve a lap élén áll, akitől magától tehát ugysem kaphatnék engedelmet erre. Az *Erdély hegyei közt*, *Éjszaki szél* és *Ne félj* című verskötet költője büszkének zengi magát, de mi tudjuk, hogy szerény is s ezért a szerkesztőség palotaforradalmát, amelyen keresztül e sorok napvilágot látnak: csak a közönség jóváhagyása fedezheti.

Nem történt pedig olyan nagy dolog, ami az olvasó szemében mindjárt indokoltá tenné a szokásoktól való ezt az eltérést. Erdélyi írók összegyűltek egy erdélyi faluban, egy erdélyi mecénás házában s ott mindazokból a virágokból, melyeket maguk plántáltak egy árva nemzetlélek fájalmaktól véres televényébe s a virágokból, melyeket maguk szedettek e bánattal öntözött kertből, koszorut fontak s azt feltették egy munkástársuk homlokára, hogy legyen nekik, legyen nekünk: koszorus költőnk.

Mindössze ennyi történt.

Csak hogy ez írók, e falu s e mecénás — ismételjük — Erdélyben vannak. Erdélyben vannak és magyarok. És a kicsinynek látszó esemény — a trianoni ítélet után történik.

... S a révedező magyar lélek szeme előtt a virágból font koszoru felemelkedik a költő homlokáról, és száll — száll föl a magasba, folyton növe és terjedve, a légen át az égig s ott az Isten kezétől érintve, száll vissza a földre, e földre s mire, csöndes lebegéssel, ismét visszaérkezik hozzánk, befogja hatalmas gyűrűjével az egész horizontot, amelyen belül él az erdélyi magyar nemzet, s kacagva és sirva szól hozzánk a virágok titkos szavával: fogadjatok el engem is bilincsnak, hogy összekössöm széteső lelketekeket azzal a kötelékkel, melyben a nemzetnek élnie kell: az édes magyar nyelv rajongó, büszke, áldozatos szeretetével...

Ezt jelenti az a koszoru, amelyet a költő fejére tettek s amelynek virágai viharok éjszaka-

káján teljesedtek meg színnel és illattal. Azon az éjszakán, amely

... csupa könny, szorongás
Minden kinok éjszakája volt.

Mi a költő a nemzetnek? Ne feleljünk e kérdésre, hanem keressünk feleletet arra, amelyet ő tesz fel nekünk:

Jaj, ki váltja vissza mind e kincset,
Ami e nagy dulás elszedett?

Ki váltja vissza? Miért nem zudult szét a nagy világba mindenki e földről, aki mehetett volna? Ne törjük eszünket. A költő felel helyettünk:

Bizony mondom, mind hős az, aki itt
Él s törekedni mer!
Ha ki is kel — : csak kinnal puhított
Rögből kel a siker.

— — — — — megünk,
Ahogy következünk!
Tán jobb jövőt csiráztat itt ki még
Elvérző életünk!

Ime: ez a költő a nemzetnek.

Az élet itt két nagy tehervállalás: megóvni a népet a gazdasági pusztulástól és *megmenteni a nemzeti kulturát*. A költő a nemzeti kultúra életszárait fonja ki a maga lelkéből. Az egymás mellé fűzött betűk nemcsak a gyöngysor hideg művészetét jelentik, hanem az élő nemzetlélek forró vércseppjeit is. E vércseppek adnak szint a nemzet arculatának, szemmel látható tiltakozásul a hullák közé soroztatás ellen. A nemzet él, amíg a költő lelkében él a nemzet s a költő lelke örökké él, bár szüntelen önvérézéssel tanítja nemzetét: szeretni a legszentebb kincset, a nemzeti nyelvet.

Ez nekünk a költő.

És ne nézzük most, hogy ki tett koszorut a költő homlokára. Legyen mindnyájunké e koszoru, mely összefog minket körülötte mély, hálás tiszteletben, s nyelvünk, kulturánk és minden nemzeti kincsünk körül véghetetlen, közös szeretetben! **hfá.**

Brassó—Románia fővárosa. Meg nem erősített hírek szerint megint felvetődött az a terv, hogy Bukarest fővárosi minőségét megszüntetik s helyette Brassót teszik az ország fővárosává. E híradás szerint a kormány már el is határozta a nagy változás keresztülvitelét.

Vérbe fojtották a lupényi bányász-sztájkot.

Harminc halott, száznál több sebesült. — A magyarság, mint bűnbak.

A lupényi bányaterületen régóta nincs rendben valami, ami a bányamunkásokat állandó nyugtalanságban és izgalomban tartotta. Ez az izgalom hétfőn reggel végzetes elhatározással fejlődött: a kőszénbánya háromezer munkása letette a munkát, sztrájkba lépett. A sztrájkolók megszállták a villamos műveket, az áramot szolgáltató gépeket leállították s ezzel nemcsak a közvilágítást, hanem azt is megakadályozták, hogy a tárnákat, ahol még 60 munkás dolgozott, a szellőztető készülékek révén friss levegővel lássák el. Hétfőn éjjel 200 grancsárt vezényeltek a helyszínére s kedden reggel a hatóságok felszólították a munkásokat, hogy oszoljanak szét, hagyják el a villanytelep udvarát. A többször megismételt felszólítás eredménytelensége után a katonaság sortűzet adott a munkások tömegére, akik közül mintegy harmincan meghaltak, száznál többen megsebesültek.

A szomorú végű sztrájk kitörésének közvetlen okául az eddigi adatok szerint az állapítható meg, hogy a bányagazgatóság nem akarta elismerni a bányamunkások szervezetét s a munkások bérkövetelését. A kormány vizsgálatot rendelt el. Ha alapos és tárgyilagos lesz ez a vizsgálat, fel kell derítenie azokat a titokzatos működéseket és befolyásokat, melyek a borzasztó emberáldozatot követelt mozgalomra ösztökélték a munkásságot, s amelyeknek felfedéséhez elegendő alapul szolgálnak a következő előzmények.

A galaci szigurancának egy Munteanu Todor nevű ágense évekket ezelőtt beférközött a titkos kommunista-mozgalomba, elvtársnak adva ki magát, hogy leleplezze a kommunistákat. Az első rajtaütés azonban, amelyet Marosvásárhelyen hajtottak végre, nem sikerült, a kommunisták kisiklottak a detektívek kezei közül. Munteanun azonban kinevezték a galaci sziguranca kommunista-osztályának vezetőjévé s ezután ismét megkísérelte a rajtaütést, ami ezuttal sikerrel járt, mert a galaci és marosvásárhelyi sziguranca segítségével Marosvásárhelyen nyolcvan kommunistát tartóztatott le és szállítottak Galacba. Az elfogott embereken Munteanu rettenetes kínzásokat hajtott végre. Ütötték, verték őket, két munkásvezetőnek, Mihály Józsefnek és Fekete Mihálynak pedig mindkét kezéről harapógóval tépte le valamennyi körmét. Ezután a félholt embereket tüzes parázsra ültette és hajukat tépve vallatta. Megtette azt is, hogy a zsákba varrt foglyokat autón egy dunai hidra vitte s onnan kötelek segítségével a víz fenekére eresztette, majd kihuzva onnan, ujjabb veréssel élesztette fel az elájult szerencsétleneket.

Ez a kegyetlen lelkű ember került le ezelőtt másfélévvel a Zsilvölgyébe, hogy kommunista leleplezéseit ott is folytassa. Munkásruhát vett magára s nemsokára a munkásszervezet »titkára« lett. E minőségben arra igyekezett, hogy megbontsa a munkásság egységét. Itt azonban nemsokára őt leplezték le, mert sikkasztott. Mikor felelősségre vonták, gyűlést hívott össze s ott megalapította az ugynevezett »független« — vagy »sárga« szervezetet s ezzel a munkásságot két részre szakította. Ekkor már a Maniu-kormány volt uralmon s Munteanu állandóan élvezte az ottani nemzeti parasztpárti (vagy amint a mi megyénkben nevezik: gazdapárti) vezetők és az ottani kormányközögek hivatalos támogatását, mert hazafias nacionalista jelszavakkal kezdte szervezni, — illetve bomlasztani a szervezett munkásokat. (Ismerjük ezt a receptét.)

Eközben történt, hogy a szociáldemokraták országos politikai pártja Fluerás János képviselővel az élén, vizsgálóbizottság kiküldését kérte, amely megvizsgálja a munkások helyzetét és bérmozgalmát. E bizottság kiszállásával kapcsolatosan a Munteanu-féle sárga szervezet elhíresztelte, hogy a bizottság kiküldését ők járták ki Bukarestben s ívet irattak alá a munkásokkal, melyben beleegyezésüket adták abba, hogy az igazgatóság egy napi munkadíjukat levonhassa heti bérükből a Munteanu díjainak kifizetésére. Az igazgatóság azonban megtagadta a levonást s hihető, hogy a sztrájk kitörésének ez volt a közvetlen oka. A felizgatott és a Munteanu által félrevezetett munkásság ugyanis a Munteanu által alakított szervezet el nem ismerését látta az igazgatóság eljárásában. Tudni kell, hogy az igazgatóság túlnyomórészt liberális emberekből áll, s itt lehet keresni azt az ellentétet, mely a Munteanu-féle szervezet és az igazgatóság között fennállott.

A véres drámának egy más politikai botránya is van. Ioanilescu, a kamara alelnöke, a román sajtóban azt a nyilatkozatot tette, hogy erdélyi »magyar irredenták« bujtották fel a munkásságot, felhasználva az elégedetlenséget, melyet a bányagazgatóság önző eljárása okozott azáltal, hogy a munkások bérköveteléseit nem teljesítette, hanem kiuzsorázta őket. Ez a nemtelen gyanúsítás még cáfolatra sem szorul. Megszoktuk már azt a bukaresti fogást, hogy ha valami baj történik, aminek nem tudják, vagy nem akarják okát adni, egyszerűen a magyarságot teszik meg bűnbaknak. Ézzel ugyan sem a halottakat fel nem támasztják, sem a bajokat meg nem szüntetik, de legalább ütnek egyet a magyarságon. Sokkal okosabb és ko-

molyabb eljárás volna kikapcsolni és végleg lekapcsolni a köztügyek intézéséből a Munteanu-féle erkölcsstelen embereket, mert ezeknek cselekvései rendszerint megbosszulják magukat, de sohasem vezethetnek — erkölcsös megoldáshoz.

Bár a megrázó lupényi dráma erről is meggyőzné Maniu Gyulát, aki személyesen vezeti a helyszínen a vizsgálatot.

Az orsz. magyar pártközpont közlése nyugdíjügyben.

A nyugdíjtörvényt módosító törvényjavaslat megszavazása érthető várakozásokat keltett a kérdésben érdekeltek körében. Különösen élénk az érdeklődés azon volt magyar tisztviselők között, kiket a régi nyugdíjtörvény 105. szakasza elzárt a nyugdíjigénytől és kiknek igényét az új nyugdíjtörvény elvileg elismeri. A Magyar Párt központjánál is többen tudakozódtak a most már törvényt vált javaslat alapján egyesek részéről, igényeik érvényesítése végett, teendő lépések felől, de mivel az ismert törvényszöveg a nyugdíjigény elbírálását és megállapítását egyenként jelentkezőtől teszi függővé, a párt központi irodájának egyelőre várakozásra kell utalnia az érdeklődőket, ami mellett, természetesen, minden érdekeltnek figyelmébe ajánlja, hogy addig is, míg a kormánytól kibocsátásra váró végrehajtási utasítás megjelenik, mindenki igyekezzék beszerezni az impériumváltozást megelőző időkben teljesített közszolgálatát időtartamára és a legutóbb élvezett fizetésre vonatkozó adatokat, melyekre az egyenkénti jelentkezésnél minden valószínűség szerint szükség lesz. Az ügy fejleményeiről a párt alkalmilag tájékoztatást fog adni.

A törvénnyel magunk akkor szándékozunk részletesebben foglalkozni, amikor a végrehajtási utasítás is megjelenik, s az eljárás módzatairól is tájékoztatást ad.

Szováta-fürdő multjából.

Látogatás a remeténél.

Az 1890 es évek egyik nyarán két hetet töltöttem Szováta, s most, hogy ily hosszú idő óta — habár egy napra is — megint láttam e nevezetes fürdőt, felelevenedett emlékemben a régi fürdői élet. Akkor csak a belső telepen voltak lakható épületek s köztük pár szerényke villa. A nagyvendéglőt e telepen Plucz nevű vendéglős bérelte, s a fürdő maga is berletben volt. Innen a telepről voltak aztán nagyobb kirándulások a Medve-tóhoz, hol csak pár fürdőkabin s egy kezdetleges házikó állott. Vásárhelyi vezetőemberek, mint a Dózsaák, Kelemenek, Zeykek, Berzenczeyek, Barátosyak családostól nyaraltak ott. Igazi családi fürdői élet uralkodott. S a kirándulások a Medve-tóhoz emlékezetesek voltak. Majdnem minden napra esett egy ilyen kirándulás, melyet rendszeren ballal fejeztek be. Egy ilyen kiránduláson e sorok írója is részt vett. Kora reggel ugyanis a szórakozni szerető ifjuság minden fürdővendéghez bekopogott és a Medve-tóhoz invitálta a közönséget. Csak az öregek maradtak otthon. Fönn a tóban fürdés, utána flekkenezés, sörözés-borozás volt, s csak estére vonult vissza a vig társaság zenezóval a belső telepre. De egy új házaspár mégis távol maradt a kirándulástól. Már fönn a hegyen határozattá vált, hogy megbosszantják a fiatal párt. A fiatalok jókora botokkal fölfegyverkezve vette körül a villát, melyben az új pár lakott s a verandán körül álltak a bejáratot, a botokkal taktust verve a következő tréfás dalhoz:

Nem házasodom meg soha,
Nem leszek asszony bolondja...

Aztán, hogy a haragra lobbant fiatal párt valahogyan mégis kiengeszteljük, e következő mélabús dalt énekelték:

Vásárhelyi sétatérőn
Béla cigány muzsikál,

Felhívás a gimnázium érdekében.

Tisztelt Közönség!

Iskolai tanévünk jelen augusztus havával már a múlté. Állandó kétségek és végig tartó bizonytalanságok, idegőrlő munka és felelősség, ezernyi lótas-futás, sűrű kilincselések után, társadalmunk általános megértést tanúsító támogatásával és az isteni Gondviselés különös kegyelméből sikerült középiskolánknak szerencsésen és reményfeletti mód megusznia ezt az anyagilag oly válságos esztendőt is. Addig is, míg segítő akciónk véget érne s nyílt beszámolót tartanék e körzeti munka sáfárkodásáról: a leg-hálásabb szívvel mondom nyilvános köszönetet intézetünk s minden vezető faktora nevében is, városunk és vidéke különböző foglalkozású közönségének, társulatainak és intézményeinek, bankoknak és vállalatoknak, az egyéni és közvetítő altruizmusban mintaférfiaknak, derék munkatársainak, lelkész- és tanító uraknak és a falvak nehéz munkában és munkájából élő, áldozatos adományokkal könnyékké meghatározott derék népének, hogy ebben a sok helyen tapasztalt, szomorítóan súlyos életviszonylatban is, magyar lélekhez méltó bőkezűséggel támogatni kegyeskedtek.

Bocsássanak meg gyakori alkalmatlankodásaimért; higgyék meg, nem szívesen tettem, hanem vállalt tisztem parancsából, tehát hordoznom kellett a kötelesség időzítését is a cél érdekében; édes teher volt, azonban olyan körülmények között az élet színpadán, mely úgy látszik, nem is cserél szereplőt, mert anyagi vívódásunk egyre tart s felsőbb hatóságom megbízásából tovább kell vállalnom ezt a küzdelmet, mert erre kötelez benső szózatom, kulturmunkában öreg kort ért lelkeségem, már szerzett tapasztalataim, faji érzésem, iskolám iránt érzett hálám és örök szeretetem.

Tisztelt közönség! Ismétlésekbe nem bocsátkozom, 1928 februárjában közrebocsátott 'Felhívásom' érvei ma még inkább helytállóak, mint segítő mozgalmunk kezdetén. Az utolsó küzdelem is ez, titáni méretű és heroikus, mert az általános anyagi tönk szélén

állunk s így az általános nincstelenség mezején kell megvívunk végső áldozatokkal, melyet fásult közönnyel fogadni, nemtörődöm-zuhannyal lehúzni, ferde felfogások és egyoldalú elmagyarázásokkal elgáncsolni, elvetélt faji öntudat módjára, kardcsapás nélkül feladni nem lehet s nem is szabad, mert eminenter magyar közérdek és kisebbségi jogvédelem.

Évszázadok ültenek el azóta, hogy egyházi hatóságaink jövőbelátó bölcsessége középiskolákat emelt a vármegyék göcpontjaiba. Ezek a hitvallásos iskolák őrizték, ápolták, fejlesztették nemcsak a hit szellemét, nemcsak a nemzeti, de a korral haladó általános kultúrát is. Katakombák voltak, hogy a hit szent ígét hirdethessék, sziklabarlangok, hogy töröktatárvesz idején menedéket nyújtsanak, őrtornyok, az édes anyaföld védelmére szorongattatások napjaiban. A hit gyökere családi földben fog, mint a szülőháza szerelme, de gerince, törzse csak középiskolai kulturtalajon bontakozhatik ki teljességében. Szeretném T. K. stentori hangon világáig harsogni, szeretném, ha iskolám iránti érzésem étheri testet öltene, hogy meghallják és beérezzék mindazok, kiket közelebbről illet, itt és völgyek ölnén, bércek ormán és tövében és messzigugó végtelen vizek árja mellett és mindenütt, hogy csak az igazi kultúrlelkek gondolata tud szárnyakat adni a hitbeli meggyőződésnek, hogy magasságba emelkedhessék s imája jóteknony visszasugárzásaival megszerezze a tulvilági boldog élet biztos belépőjéjét.

Középiskolánk 10 év óta hánytvetett sajkája kisebbségi világunk hullámzó tengerének; az államszegély rég-óhajtott réve csak ígert távlatában még, szirtek, zátonyok, örvények fölött evez folyton; a kapott léket erőfelettilen fojtjuk el, hogy el ne sülyedjen, hogy pihenő partot érhesen, hogy körzeti alamizsna-cseppek injekcióival nyújtsuk életét, míg békeponyi jogigényünk állandó összegű államköltségvetési beállítását és törvényhozást szentesítést nyer. E középiskola nekünk

tére gondolk. Kis asztal körül telepedünk le. Bemutatkozom Radványi Antal drnak, a remetének, kinek látására eltűnik gondolatomból minden misztikum, képzelődés. Egy tragikus kisebbségi sorsba jutott, nagy tudású ember, igazi filozófus fogott kezem, s adott át később lapokat, melyekből olvasom, hogy Pesten és Pozsonyban egyetemi tanárségéd, a háboru alatt pedig főhadnagy volt. S külföldön sokat utazott, amiről könyve is jelent meg.

Családom egyik ágának kilencvenszázaléka ügyvéd, a másik ága: bírók, tanárok s én, ki a kereskedelemhez mit sem értettem, így keresem meg a kenyeremet — mondotta további társalgás közben.

Cserépkályhák is rak, melyekből egy remek példány ott áll egy nyitott szin alatt, s kis szobájában a székelő tüzelő, mely szintén az ő munkája. Gyakran keresnek föl vendégek, de a fogyasztás nagyon korlátozott. A pisztráng itt speciálitás s éppen azért utóbb is sok pénzt adtam ki eme cikk beszerzésére, s tessék, most senkinek sem kell. Ma igen rossz nap van. Nehéz lesz ezt a káromat helyrehozni — hangzik a pénztelenség ellen való zugolódása.

Majd ő is kérdez, udvarhelyi dolgokról, s említi Vámszer Gézát, akinek könyvével foglalkozott. S megtudván, hogy ismerősök vagyunk, biztat, hogy alkalmilag keressük fel együtt.

Bucszom. Melegen szoritja kezemet. Kis társaságom még Radványi életkorára kíváncsi. Egyik negyvenkettőre, a másik negyvennégyre becsüli. En negyvennyolcra becsültem. Aminthogy annyit is csakugyan.

Egy magyar tudós remetelakban, remeteéletet él, elég távol a romlott világ zajától: flekkent sűt, sört, bort árul és törökkavát, mert hát valahogyan élni akar! A magyar kisebbségi sors egy esete ez is! S. K.

élet, régi diszünk, tartós erősségünk. Több nekünk — kik alkotmányos jogunk gyakorlásán kívül politikával nem foglalkozunk, — (végezzék ezt parlamenti kiküldöttjeink), kisebbségi helyzetünkben egyedüli hadakozó és védő fegyverünk általános műveltségünkben rejlik és közkulturánk megőrzésében van. A székely már akkor demokrata, mikor e szó még nem volt felkapott közszólam. Joggal nevezhette magát ennek, mert telítve volt általános kulturtartalommal, mely nélkül az csak kérdéses jelszó és üres légpuffogatás. A székely sohasem volt betűtudatlan, gyermekei mindenikével legalább 4—6 középiskolás osztályt végeztetett, melyen öntanultság után tovább építhette általános kultúráját. E középiskola tehát mindenünk. A vezénylő jogar kihullhatott kezünkől, előre nem sejtett világváltozások keresztül huzhaták legmélyebben szántó terveinket is, a győzelem elhagyta zászlókat, de van egy ország, melyet véletlen szélséye sohasem érint, változásokon felül áll, melyet vereség sohasem követhet s ez általános faji műveltségünknek soha el nem multható országa.

E középiskola pedig ma, mint kis kultúrország, városunknak és vidéknek, megyénk északi és nyugati részének, szórványosan a keleti részének is, hitkülönbség nélkül, egyetlen nyilvánosság joggal felruházott magyar tannyelvű középiskolája. A miénk, mentsük meg, ami még a miénk! E középiskola, míg áll, ősi védő vár-falunk, ha megdőlt, vele együtt s egyért halunk! Már pedig bármennyire is pörre szegényítet a székely, egyedül menthető közkincsét veszni nem hagyhatja. Vessen hát magára, ki másképp érez és gondolkodik!

T. K.! Eddig kopogtattam a jószívű adakozók ajtájan, betessékeltek, most az irás szavai szerint zörgetni próbálok, hátha megnyitják. Szinte félszázados barátsággal, szeretettel és bizalommal kérek mindenkit új önkéntes adományok megajánlására. Adjon kiki, amennyit tud, de adjon (terményben is). Adja jó Istenünk, hogy Aranykönyvünk betűrendes névmutatójából senkise hiányozzék, hogy szegény magyar középiskolánk zavartalanul végezhesse jövő tanévi hivatását is. Mi cserébe adjuk munkánk legjavát, falvainknak pedig a téli pihenés idejére vallásos- és kultúrestélyekkel kedveskedünk. Bővebbet személyesen és levélben. Található vagyok naponként a főgimn.-ban. Adományok az igazgatóságához, vagy hozzám.

Odorheiu (Székelyudvarhely), 1929 augusztus 8. Embery Árpád.

Román lapszemle.

A *Națiunea* (VII. 31. 164 sz.) arról az értesüléséről számol be, hogy a magyar irredenta-körök a nemzetközi diákkongresszus idejére hatalmas tüntetéseket készítenek elő. És éppen ezért a budapesti csehszlovák meghatalmazott miniszter, a Hősök emlékövének felavatásakor történtek megismétlődésétől tartva, kérte kormányát, hogy a csehszlovák diákság részvételét tiltsa meg.

Az *Universul* is a budapesti nemzetközi diákkongresszusról ír. Előre bejelenti, hogy Magyarországon máris előkészületek folynak arra, hogy a kongresszuson az irredenta-megnyilatkozások tulsúlyban legyenek és figyelmezteti az utódállamok diákságának kiküldötzeit, hogy kellőképpen felvértezve támadásoknak lesznek kitéve... A *Curentul* (VIII. 2. 552 sz.) ugyanezeket írja, megemlítve, hogy a diákkongresszus magyar vezetői a Szent István napi »irredenta tüntetések«-et is tekintetbe vették, amikor a kongresszus idejéről döntöttek.

Ugyanezzel a kérdéssel foglalkozik a *Patria* is (VIII. 3. 169 sz.), ar-

Hajlik ide, hajlik oda
Liliomszál, rózsaszál,
En telem is hajladozott,
Mosolygott egy rózsza,
Bár sohasse hajladozott,
Ne mosolygott volna!

A kibékülést, természetesen, az új házások az azon este tartott bálon megjelenésükkel erősítették meg. S hangos volt a vig muzsikától, nótázástól az egész fürdőtelep.

Ez a vig élet — régen volt Szováta...

Azóta Sándor János kezdeményezésére világfürdővé fejlődött Szováta, a belső telep elvesztette régi jellegét és a Medve-tó körül szebbnél szebb villák, jó karban tartott utak, villanyvilágítás, vízvezeték hirdetik a magyar kultúra munkájának eredményét.

Régi családi jellege is megváltozott, — nemzetközivé alakult át a régi, bájos magyar fürdő. Sok pénzü embereknak való fürdő lett belőle...

Amint a tóba lépek: itt egy jól táplált férfiarc, ott megint egy másik, kinek arcáról az önhittség, boldog meglegedés sugárzik, mint annak, ki nagy örökséghez jut. Odább egy (még a vízben is!) festett száju dáma lubickol boldogan. De lehet látni komor, gondteljes arcokat is, a szemekben a jövőért való aggodás borújával...

S itt gondolok vissza, s hasonlítom össze a 30 és néhány évvel ezelőtti Szováta a mostanival. Hisz szép villákat máshelyen is lehet látni; nem is ez emeli Szováta világfürdői jelentőségére, hanem a fonségesen szép panoráma, melynek látása elbűvöl, lenyűgöz. A sóhegyek, a Medve-tó, Fekete-tó, Vöröstó, mindaz a természeti kincs, amit az Isten pazarul halmozott össze ott...

Kíváncsiságomat még egy másik érdekesség is izgatta: a remete, — föl tehat a remetéhez! Beszélni kellene vele. A remetelak csak fogyasztás ellenében tekinthető meg, hirdeti egy tábla. A mesebeli törpék világára, vagy a csuhás zarándok-remeték éle-

Naponta friss teavaj kapható a KASSAY-bodegában. 1/4 kilogramm ára 26 leu.

ról adva hirt, hogy a magyarországi irredentizmus egy újabb nagy tervvel foglalkozik, amely egyenesen kormányköröktől származik. Megemlíti, hogy az ezévi Szent István-napi ünnepek még sokkal nagyobb méreteket fognak ölteni, mint eddig. Hogy ennek kellő eredménye legyen, a magyar kormány már gondoskodott is arról, hogy éppen arra az időre Budapestre egy nemzetközi kongresszust hívjon össze: a diákok nemzetközi kongresszusát. »A román és a többi illetékes államok diákságának, vezetőinek fel kell vetniük azt a kérdést, hogy ilyen körülmények között nem volna-e jobb ott maradni, mintegy tiltakozásképpen, megokolva ezt az állásfoglalást a diákszövetség elnökénél. Tudomásunk szerint — írja a Patria — a reviziós mozgalom által érintett kisantant államainak diákszövetségei alapító tagjai a világszövetségnek, tiltakozó állásfoglalásukat nem fogják félremagyarázni, sem figyelmen kívül hagyni.

A *Nafiumea*-ban (VIII. 2. 166 sz.) Chirilă Lazar volt képviselő »Az erdélyi dalárdák a revizióizmus szolgálataiban« cím alatt a következőket írja: »Mind az erdélyi, mind a magyarországi magyarok új módszert alkalmaznak arra, hogy a bosszu szellemét előkészítsék és Romániát szétrombolják. A magyar közszellem állandóan a bosszu eszméjének befolyása alatt áll, amely minden eszközt felhasznál arra, hogy egy bizonyos pillanatban ennek a nemzetnek a lelkiülete legyen készülőre arra, hogy a békeszerződéseken bosszút álljon. Hogy a koncertek és a dalárda-hangversenyek sem mások, mint ennek a közszellemnek az előkészítésére szolgáló eszközök, azt azok a méretek igazolják, amelyeket ezek a megnyilatkozások öltenek.« L. Chirilă megemlíti, hogy *Debreceben* 200 dalárda vonult fel zászlói, bandériumai és irredenta nótáinak hangjai mellett s hogy ugyanez történt Romániában, *Szatmáron* és *Kovácsán*. Ezek az ünnepek — írja — olyan körülmények között folytak le, hogy még a dalárdák tagjai is csudálkozást fejezték ki »a valah puturosi« türelme felett, akik a magyar háromszintű zászlók hordozását is megengedték. A cikk írója arról is beszámol, hogy Kovácsán a dalárdák egy olyan alkalmi himnuszt énekeltek, amely körülbelül a magyar himnusznak felel meg mind szövegében, mind dallamában. »És mindezeknek ellenére — fejezi be cikkét L. Chirilă — tulzó türelmünk folytán ezek a dalosegységek a legteljesebb szabadságban működhetnek.«

A bukaresti sajtó nagyban foglalkozik *Budapest elfoglalásának* tizedik évfordulójával. A *Curentul*-ban (VIII. 5. 555 sz.) Jon. Dumitrescu a következőkben jellemzi ezt a katonai ténykedést: »A civilizáló rend győzelme a vörös örvény felett — a román nép győzelme a puszták ködéből érkezett ősi elnyomó ellen. Ma — írja — amikor Magyarország újból kísérleteket tesz arra, hogy a multból hősi diadémokat halásszon ki magának, jó tudni, hogy a magyar arrogancia már nem lehet olyan nagy, mint amilyen régen volt. Amidőn a magyar csapatoknak nem álltak a háta mögött a német hadvezérek tartalék osztagai, végre összemérhettük erőnket szomszédainkkal. Mint egyike azoknak, akik napokon keresztül üzték a menekülő honvédeket és székelyeket, elmondhatom, hogy a mi csapataink golyói mind a hátukon sebeztek meg a rohanó teszteket« ...

A *Dimineuța* (VIII. 9. 8134 sz.) egy hoszu cikkében Nicolae Brânzeu újból a »székelyföldi románokkal« foglalkozik. Udvarhely városáról és annak vidékéről ír, megemlítve, hogy a magyar közigazgatás ezt a vidéket nagyon elhanyagolta. »Borzasztónak« találja azt a körülményt, hogy még 1919 ben is sokan áttértek a román lakosság közül az unitárius vallásra, amennyiben »prédájául« estek azoknak a magyar hitegetéseknek, amelyek kihasználták azt a körülményt, hogy akkoriban a Consiliu Dirigent csak a románokat és szászokot hívta be katonának.« A cikk írója felvilágosítást kért arra nézve Nanu udvarhelyme gyei görögkeleti paptól, hogy a székelyföldi román problémát hogyan lehetne megoldani. Nanu azt indítványozta, hogy mozgalmat kellene indítani annak érdekében, hogy a Székelyföld minden községébe egy román papot küldjenek, még azokba is, amelyekben a görögkeleti, illetve görög katolikus hívők száma nagyon csekély.

Az *Universul* (VIII. 8. 180 sz.) háromhasábos cikkben méltatja azt »az eredménydús munkásságot«, amelyet Traian Georgescu, a székelykereszturi tanítóképző igazgatója fejtett ki. A cikk írója részleteket közöl az iskola évvégi értesítőjéből, amely bőven ismerteti ennek az iskolának a multját és jelenét. »Ma ez az iskola — idézi az *Universul* — lelkileg ki van egyensúlyozva. A tanulók és tanárok románok és székelyek, közösen szolgálnak a román-székely testvériség oltárán.« Az *Universul* ezután ismerteti ennek az intézménynek az iskola falain kívül kifejtett kulturális nemzeti propagandáját. Beszámol arról, hogy az iskola tanárai és növendékei milyen eredményes előadás-sorozatokat tartottak a vidéken. »Amit eleinte utópiának tartottak — ugymond — ma valóra vált. Azok a székelyek is, akik kezdetben tüntetően távolmaradtak mindattól, ami román, ma részt vesznek az összes kulturális nemzeti jelleggel bíró ünnepeken. Természetesen, ez az iskola még nem végezte be misszióját. Amit azonban eddig kifejtett — olvassuk a cikk végén — arra a reményre jogosít fel bennünket, hogy ez az iskola képes lesz a szép román nyelvet ezen a vidéken ismét meghonosítani.«

Szélhámósok garázdálkodnak a falvakban is. A mult hét egyik napján *Muzsna* községben megjelent egy »ur«, aki kidoboltatta a faluban, hogy 10 százalékos angol kölcsönt folyósít bárkinek, aki nála feliratkozik és közvetítői jutalék fejében a kölcsönösszeg 1/2 százalékát készpénzben nyomban befizeti. A megszedített és olcsó kölcsönre vágó nép felült a szélhámósok és annyian jelentkeztek kölcsönért, hogy az előre befizetett jutalék 13,000 »cura ment, amely összeggel a »közvetítő« ellépett. A szélhámós, hogy a rábeszélés jobban sikerüljön, okmányokat mutatott fel, amelyekkel azt bizonyította, hogy nagy cégeknek is szerzett kölcsönöket, így pld. az udvarhelyi börténynek egymilliót és pedig 7 százalékra, mert nagyobb összegűknél aránylagosan csökken a kamatláb. Jellemző az esetre, hogy ugyanakkor a csendőrök is, véletlenül, a községben voltak, akiknek feltűnt a nagy jóvéménés és a csödület, melyet az olcsó kölcsön híre idézett elő a faluban, de a románul beszélő urat nem akadályozták meg működésében. Így aztán sikerült neki szegény falut 13,000 leuval még szegényebbé tenni. Csodálatos, hogy a falusi nép milyen nehezen tanulja meg, hogy a mai világban sok a népámitó kalandor, akiknek nem szabad hinni, még ha nyomtatott írással dolgoznak is.

A Kath. Népszövetség elnöksége értesíti a csoportvezetőket, hogy a 2. és 3. számú értesítők átvehetőek. A tagokat kéri az elnökség a tagsági díjak mielőbbi befizetésére.

A korondi aragonit.

Korond község képviselőtestülete a község tulajdonát képező aragonitbányát 1909 évben bérbeadta Knopp Venczelnek 20 évre, vagyis 1929 június 30-ig terjedő időre. Ez a bérleti szerződés a vármegye és a miniszter által is jóváhagyott. — 1911-ben a bérlet kérésére a képviselőtestület oly értelmű határozatot hozott, hogy a bérlet időtartamát 1931. évi január 1-ig meghosszabbítja. Ezt a határozatot azonban sem a vármegyei közigazgatási bizottság, sem a miniszter jóvá nem hagyta, mert azt felsőbb jóváhagyásra fel nem terjesztették s így az nem is joghatályos.

Erre való tekintettel Korond község közönsége ez évi június elején írásbelileg kérte a község jelenlegi tanácsát, hogy a bérleti szerződést az eredeti szerződés értelmében f. évi június 30-ikával szüntesse meg. A községi tanács azonban június 22-ikén hozott határozatával a kérést elutasította s a bérletnek 1931. január 1-ig való fenntartását mondta ki.

A tanács határozatát a község lakossága meglehetősen elutasította s a vármegyei állandó választmány július elején tartott ülésében került volna döntésre, de az ügyet az utolsó pillanatban levették a napirendről s a döntés máig sem történt meg. Pedig az ügy sürgős elintézése a községnek elsődleges érdeke, mert az eredeti és egyedül érvényes szerződés már másfél hónapja lejárt és az aragonit köbmétereért a régi 20 koronás, illetőleg 600 leus szerződési ár helyett újabb bérlet vagy házikézelés esetén 4—5000 leus árat is el lehetne érni.

Kérdezzük a prefectus urat, van-e tudomása a fentiekéről és kérjük, hogy az ügy azonnali elintézése iránt intézkedni sziveskedjék, hogy a község szabad kezet nyerhessen a nagyértékű természeti kincs nyílt árverésen való előnyösebb hasznosítására.

Kézrekerültek a székelyföldi haramiák.

A világszerte hírhedté vált rablók a Marosforrás mellett a csendőrökkel folytatott fegyverharc után kicsusztak a csendőrgyűrűből s az erdőségbe vetették be magukat. E harcban nemcsak a csendőrök közül többen, — hanem a rablók is megsebesültek. Új buvóhelyükön, egy esztenában, elárulta őket gazdájuk, a csobán, hirt adva a csendőröknek, akik több lövést adtak le a rablókra, mert nem akarták megadni magukat. Két rabló már a helyszínen meghalt, vezetőjüket pedig súlyosan sebesülve fogták el és beszállították Csikszere-dába. Most az ottani kórházban fekszik a csobánnal együtt, akit elárulatása miatti dühében revolverével hátba lött.

A rablók vezére nem más, mint a megyénkben is éveken át szerepelt *Suciu Áron* volt csendőr, aki itt 1927 év őszén több rablást követett el. Ezek közül élénk emlékezetben van az az eset, amikor *Andreiaș* akkori prefectet rabolta ki a pálfalvi tetőn. Emlékezzünk azonban Suciunak másféle szereplésére is. Először 1920 körül tünt fel Zetelaka környékén, ahol sokszor megfordult a Zsigmondtelepen. Hol csendőruhában járt, arra használva fel a külsőséggel biztosított tekintélyt, hogy végigmulatja a korcsmákat — fizetés nélkül, hol pedig civil ruhában bolyongott az erdőkön, közbe vadászatok is rendezve. Ebben az időben történt, hogy a katonai szolgálat elől bujkáló legények bizalmába fértözött, akiket összegyűjtött egy-egy találkahelyen, de ezekről a találkahelyekről tudósította a csendőrséget is, akik aztán a katonaszökevényeket a találka helyén elfogták. Elfogták velük együtt Suciut is, akit egy-két nap mulva szabadon eresztettek. A nép között így lassanként hire terjedt, hogy Suciu voltaképpen nem rabló, hanem agentprovokátor és legfőképpen ez volt az érthető oka annak, hogy amikor komoly üldözéséről volt szó, a nép nem mert Suciut ellen beavatkozni és látszólag leplezte és elősegítette szökéseit és bujdosását. Eppen ezért mostani szereplésénél sem lehet a népet hibáztatni — mint egyes meggondolatlan lapok teszik — hogy nem ártotta bele magát a csendőrök dolgába. De hogyan is lehetne ezt kívánni békés földművesektől, akinek fegyver nincs a kezén, — amikor a nagyszámu fegyveres csendőrség is csak súlyos áldozatok, sebesülések árán tudta ártalmatlanná tenni a sokarcu csendőrharamiát?

Az elfogott rablóvezérnél mind-

össze 20,000 leu készpénzt, több zseborát és ékszereket találtak, ami meglehetősen gyanus befejezése a heteken át tartott rablóhistoriának. Megállapított tény ugyanis, hogy csak egy nap, a grécesi kaland alkalmával, amikor kilenc autó 32 utasát rabolták ki, — több, mint 200,000 leu »bevételek« volt.

HIREK.

Augusztus 10.

IRODALOMTÖRTÉNETI NAPTÁR.

Augusztus 8. Csengey Gusztáv születése
Az 1867. kiegyezés idején feltűnt számos költő között jóhangzású nevet biztosított magának Csengey Gusztáv, aki 1842—1925-ig élt. A költészetnek több ágát művelte és számos lapba, folyóiratba dolgozott Regényekkel, elbeszélésekkel, költeményekkel vonta magára a figyelmet Balladaszerű költeményei Arany János tanítványának mutatják. A fogoly lengyel című költeménye, amelyet igen sokat szavaltak, közismert.

Augusztus 8. Kölcsey Ferenc születése. A magyar irodalomnak egyik értékes egyénisége, a magyarságnak lelkes vezére, a szenvedőknek vigasztalója, védelmezője, bátorítója, aki Erdélyben, Szédemeteren 1790 aug. 8-án született és 1838 aug. 24-én halt meg Csekén. Árvasága, ifjúkori szenvedései korán felvértezték az élet küzdelmeire. Mint debreczeni diák, mint pesti joghallgató szorgalommal készült későbbi pályájára. Mint országgyűlési követ csakhamar híres szónokká lett és a legtekinthetőbb politikusok közé emelkedett. Az akadémiai szónoklatnak első nagy mestere s a magyar kritikának uttörője. A ballada megteremtése is az ő nevéhez fűződik Hazafias költeményeiben nemzetének sorsán busong; a mult felemelő képei mellett meghatja a jelen sivársága s a jövő reménytelensége is és vérző szívvel siratja elkorcsosodásnak indult nemzetét. A Himnuszban, ebben az Istenhez intézett fenséges fohászában, amely a magyar nemzet imádsága lett, Isten áldását kéri a nemzetre, amely megbűnhődte a multat és jövendőt. Hires prózai művében, a Parainesisben a polgári kötelességek és az emberi erények kistükrét írta meg örök időkre. Isten imádságára, szülők tisztelésére, hazaszeretetre tanítja minden idők gyermekét. Milyen szépen mondja a hazáról: »Oltár, atyáid által Istennek építve; ház, hol az élet első örömeit izleled; föld, melynek gyümölcse feltáplált; szülőid, hitvesed, gyermekeid, barátid, rokonaid s polgártársaid: egytől egyig csak egészítő részei annak«. Örök időkre szóló tanítások; szent kezelettel olvassuk azokat, mint egy nagy emének kincseket érő testamentumát.

Augusztus 10. Toldy Ferenc születése. A magyar irodalomtörténetírásnak egyik tiszteletre méltó nagy egyénisége, aki annak ellenére, hogy német vér csörgedezett az ereiben, egész életét a magyar irodalomnak szentelte. Budán 1805-ben született és Budapesten 1875-ben halt meg. Orvosnak készült, de az irodalom szeretete miatt félbeszakította az orvosi gyakorlatát is, csakhogy minden idejét az irodalomnak szentelhessen. Vörösmarty korának egyik kiváló esztétikusa és kritikusa s a magyar irodalomtörténetírásnak hangyaszorgalmu munkása, aki forráskutató, forráskiadó és forrás-

feldolgozó volt egy személyben. A magyar irodalmat külföldön német nyelvű munkájában népszerűsíti, itthon pedig megírja az első rendszeres magyar irodalomtörténetet, korszakokra való beosztással, amiért az irodalomtörténet-írás atyja címmel tisztelték meg. Most, amikor immár irodalomtörténetírásunk széles mezején tekinthetünk végig, fokozott hálával gondolunk arra az uttörő bajnokra, aki hosszú időre kijelölte az utána következő nemzedéknek az irodalmi vizsgálódások helyes irányát.

Időjárás. A meteorológiai intézet időjárás-jelentése a mai délután 1 órakor leadott rádiójelentés szerint: Növekedő felhőzetrel a nyugati részekben esőzések várhatók.

A városi taxákról szóló szabályrendelet módosítására vonatkozó legutóbbi tanácsi határozatot a vármegye állandó választmányja jóváhagyta, miért is időszerűnek tartjuk arra a közönség figyelmét felhívni. A módosítás a 2, 37, 38, 39 és 40 §-okra vonatkozik, melyek közül a 2 § szerint, a gyárak, cementtel, mésszel, üveggel, épület-fával kereskedők az üzlethelyiségek után 20%-ot fizetnek. A 37 § pedig a marhaátírás után fizetendő taxákról, a 38 § a vágóhídi díjakról, a 39 § a háziszemét kihordásáért fizetendő taxákról és végül a 40 § a kövezet helyreállításáért, az autók, autókik, autóbuszok, stráfszekerek, teherautók, molnárszekerek stb által fizetendő taxákról, valamint a vasuton be és kiszállított anyagok után fizetendő taxákról intézkedik.

Törvénymagyarázat — bankettel. A kormánypart megyénkbeli vezetői, élükön a prefectussal, holnap, vasárnap Oroszhegy községben tartanak ugynevezett törvénymagyarázó gyűlést. Ezen gyűlésnek az a bevallott célja, hogy a lakosságot meggyőzzék a most alkotott új törvények jóságáról és szükségességéről. Minthogy a holnap kiállítás bankettel lesz egybekötve (egy teríték 80 leu) — meg vagyunk győződve, hogy sok pohárköszöntő fog elhangzani az adóemelés és a közgazgatási törvény jósága mellett, ezek azonban aligha fognak javítani a magyar nép helyzetén.

Tragikus haláleset. Czikmántory Ottóné Kalóz Juliska 41 éves korában, városunkban, hirtelen elhalt. Az elhunyt gyengébb szervezetű nő volt és nagy szeretettel csüngött egyetlen fián, aki a helybeli főgimnázium tanulója, s aki a mai rendkívül nehéz tanulmányi viszonyok következtében legutóbb elbukott. Tegnap az elhunyt fiának pótló-javító vizsgája megbeszélése céljából fordult az intézet egyik tanárához, akitől kapott felvilágosítás annyira felizgatta, hogy hirtelen rosszul lett, s már az orvosi segítség is hiábavalónak bizonyult, rövid idő alatt kiszünetelt. A tragikus elhalálozás városszerte nagy részvétet keltett.

A városi tanácsnak f. hó 5-ikén, hétfőn délután újabb közgyűlése volt. Gönczy dr. polgármesteri jelentésének tudomásul vétele után, a tanács az 1928 évi számadásokat hagyta jóvá 6.461.276 leu bevétellel és 6.389.489 leu kiadással. A polgármesternek és az áll. választmánynak a Hargita elleni perindításra, egy rágalmozási ügyben a felhatalmazást megadta. Hozzájárult ahhoz, hogy a Ganz-céggel kötött világitási bérszerződés — egy éves felmondás kikötése mellett — egyelőre ismét meghosszabbíttassék. Végül a Hargita-sportegylettel a sporttelep használatára vonatkozólag megállapított szabályzatot hagyta jóvá a tanács.

A székelyudvarhelyi Kereskedő Társulat elnöksége ezúton is a társulat rendes, pártoló, valamint vidéki tagjainak szives tudomására hozza, hogy a marosvásárhelyi keresk. kamara megbízásából, marosvásárhelyi központtal a kereskedők elhalálozása esetére, a hátramaradottak javára felállított, kölcsönös biztosító intézményhez való csatlakozás ügyébeni rendkívüli közgyűlést f. hó 15-én, csütörtökön d. u. 4 órára tűzte ki. Ez alkalommal a mindnyájunk érdekeit képviselő jóléti intézményt marosvásárhelyi kiküldöttek fogják ismertetni. Kérjük tagjaink, valamint az ügy iránt érdeklődők szives megjelenését. A Kereskedő Társulat elnöksége.

x Orvosi hír. Dr. Farkas Sándor orvosi rendelőjét megnyitotta Székelykeresztúron a Piața Regina Maria (Főter) 6. szám alatt (a Vasuti Vendéglővel szemben).

A 80 éves évforduló.

Nyolcvan éve, hogy a segesvári csatatéren Petőfi lánglelke megdicsőült. Jött, mint fénylő üstökös és aztán elveszett a világűrben, szétszórva lelkeinek gazdag kincseit a világ minden tájára. És akkor, amidőn az egész művelt külföld mélyeséges elismeréssel és hódolattal adózik Petőfi emlékének s szép ünnepek keretében emlékezik Petőfiről, mint a világirodalom egyik legnagyobb költőjéről, lehet-e, szabad-e nekünk közönyösen elhaladnunk ez évforduló mellett? Petőfi szelleme nagyobb hódolatra, bensőségesebb emlékezésre, egyetértőbb ünneplésre kell készítsen bennünket, hiszen a miénk volt.

Segesvár kicsiny magyarságát illeti hála és köszönet azért, hogy évről-évre az évforduló napján a fehéregyházai emléknél ünnepélyt rendez, ahol kegyelettel áldoz Petőfi és az ott nyugvó hősök emlékének.

Ezeket az ünnepélyeket emelte, még ünnepélyesebb tette helybeli Székely Dalegyeletünk szereplése, amelynek vezetősége és tagjai nem kimélve fáradságot és költséget, évről-évre megjelentek a hívó szóra.

A mostani emlékünnepet a segesvári Magyar Polgári kör és a Petőfi-iskolát fenntartó segesvári református egyházközség együttesen rendezte. 3 án, szombaton este a Petőfi-iskola javára műsoros estély volt, melyen a Székely Dalegyelet két számmal szerepelt nagy sikerrel, míg 4-én, vasárnap délelőtt a különböző templomokban énekelt dalegyeletünk. Délután 3 órakor volt az impozáns kivonulás gyalog Segesvárról a fehéregyházai emlékhöz.

A helybeli róm. kath. főgimn. igazgatósa értesíti az érdekelteket, hogy a főtanhatóság 3533—929 p. sz. rendelete értelmében a beiratkozások valamennyi osztályba az 1929—30. tanévre augusztus hó 25—31 napjain lesznek; a javítóvizsgát tett növendékek részére pedig szept. 6—8 napjain. A beiratást mindenkinél írásban kell kérnie (nyomtatványt az iskola ad), amelyhez mellékelni kell: a) születési és kereszteleési, b) újraoltási, c) állampolgársági (csak az először beiratkozók és d) iskolai bizonyítványt (csak a más intézetből jövők). Az I. osztályba beiratkozó tanulók kötelesek bizonyítványukat láttamoztatni a revizorátussal, ha felekezeti iskolában tanultak. A fenti okmányok nélkül senki sem irható be. Aug. 25—31 napjain kötelesek írásban jelentkezni az igazgatósnál a IV. v. V. o. felvételi vizsgára és a baccalaureatusi vizsgára (a javítóvizsgát tevők a vizsga után azonnal) és szóbelileg v. levelezőlap útján a javítóvizsgára álló tanulók. A javítóvizsgák szept. 2—3, a IV. és V. o. felvételi vizsgák szept. 7—12 s a baccalaureatusi vizsgák szept. 25—okt. 10 napjain lesznek. A IV. o.-ban osztályismétlésre utasított tanulók összefoglaló vizsgái szept. 10—15 napjain lesznek (jelentkezni szept. 5—9. lehet). A tanév szept. 16- kezdődik.

Rossz a bögözi Küküllő-hid. A megyei mérnöki hivatal felkért annak közlésére, hogy a Bögöz község közt levő Küküllő hidon, annak rozzantsága miatt, csak lépésben szabad közlekedni bármiféle járművel s ezeknek teljes sulya nem haladhatja meg az 1000 kilót. Az autóbuszok csak átszállással közlekedhetnek. Ez a tilalom csak addig tart, amíg a régi hid mellett felépül az az ideiglenes hid, melynek építése elrendeltetett.

A bécsi vagy esetleg más ausztriai postahivataloknál elhelyezett postatakarékpénztári betétek tulajdonosait, illetve igénylőit a helybeli postahivatal főnöke ezúton hívja fel arra, hogy a betéteikre vonatkozó adatokat, saját érdekükben, f. hó 20 ikáig a postán jelentsék be.

x Egy jó növésű, alkalmas fiú tanulóknak felvesz, esetleg egy ügyes leányt is Forró Géza fűszerkereskedése.

Az ünneplő közönség menetének élén a Székely Dalegyelet fuvós zenekara haladt.

Az emlékoszlopnál a fehéregyházai ref. lelkész imája nyitotta meg az ünnepséget, mely után Gvidó Béla dicsőszenzmártoni nntárius esperes mondott szívekbe markoló, gyönyörű emlékbeszédet. Horváth Ilonka Endrődiné Petőfi-költeményét adta elő nagy szavaló készséggel, lelkesen. A Székely Dalegyelet két számmal szerepelt, a segesvári vegyes dalkar szintén két énekszámot adott elő. Műsor után a koszorúk letétele következett. Elsőnek a Székely Dalegyelet és az udvarhelyi közönség koszorúját Pluhár Gábor tette le rövid, lelkes beszéd kíséretében.

Itt meg kell említenem, hogy az emléket körülvevő kis park kerítése teljesen romlásnak, pusztulásnak indult, s ha rövid időn belül gondos kezek nem segínek, ki nem javíttatják a kerítést, a park és az emlék is hasonló sorsra jut. Szent kötelessége a magyarságnak akár közadakozás útján is a kerítést jó karba hozatni, hogy így az emlék és a park a Petőfi-házal együtt megmentse a jövőnek.

Végül még azt szeretném figyelmébe ajánlani a jövőben itt az emléknél ünnepélyeket rendező bizottságnak, hogy a kerítésen belül, a parkban, ne engedjen meg semmiféle étel- vagy italárusítást. Szent ez a hely s méltó arra, hogy a kapun belépve emelkedett lélekkel áldozzunk a hősök emlékének s ne zavarja áhitatunkat a mindennapi élet zsidongó zaja.

Üdítő italok és ételek árusítására, illetve sátrak felállítására elég hely van a kerítésen kívül. (==)

Néhány újabb sor Homoródról.

Miután Tóth István dr. barátom innen elutazott, megpróbálom az örökébe lépni, annál is inkább, mivel néhány esemény esetleges bekövetkezésének megírását örökségképpen rám hagyta. Így például, hogy irjam meg azt is, ha ezen furdőidény végére mégis csak felállítatnák Homoródfürdőt a postát és telefont. Sajnos, ez és még egy-két hasonló örökség mindeztideig meddő téma maradt számomra. Ily körülmények között nagy gond fog el, mit is írjak Homoród-fürdőről, mert ha jól nem tudok írni, rosszat nem akarok. Ámde, midőn így töprengök, mentő angyalként jelenik meg a verandámon, mint régi ismerős, a marosvásárhelyi leánygimnázium egyik legkiválóbb nőtanára, a szellemességéről közismert Kádbó Erna, aki közli, hogy a vécsi helikoni találkozóról legutóbb hazatért Berde Mária irónővel néhány hetet Homoród-fürdőt akarnak tölteni. »A képezet sebes szárnyú sas«, írja a költő és nekem is eszembe jut, hogy ezelőtt mintegy 20—25 évvel, midőn Homoród-fürdő fénykorát élte, Márkus Emília, Gerő Lina, híres művésznők, Bartha Miklós, Tibád Antal, Ugron Gábor és még nagyon sok neves író és politikus nyaralt Homoródon. Egy olyan neves irónőnek, mint Berde Mária, az idejövetele mindnyájunkat örömmel tölt el, megjelenése a háboru óta az első fecske s reméljük, első lépés a már évtized óta stagnáló Homoródfürdő újból való fellendüléséhez. Midőn a fürdőigazgatót megkértük, hogy a fürdőre készülő irónőnek a legszebb szobáját tartsa fenn, arra is gondoltunk, hogy ha az irónő jól fogja érezni magát, talán még javaslatba hozza, hogy a Helikont a jövő évben Homoródon tartsák meg. Az igazgató ur szokott előzékenységgel mindent megígért, mire mi még csak arra kértük az igazgató urat, hogy éjjel a vendéglő és a villák körül üvöltő kutyákat a fürdő őreivel riasztassa el, hogy legalább a fürdő érdemes vendége az óhajtott nyugalmat élvezhesse Homoródon. — Ezúttal még csak azt akarom megemlíteni, hogy Hóry András, Magyarország római követe pihenésre Homoródra érkezett, míg édesanyja és nővére már hetek óta itt nyaralnak.

X. Y.

Orbán János esperes. Orbán János kereszturi plebánost, a kiváló szónokot szép kitüntetés érte. Majláth püspök, érdemeinek elismerésül, esperessé nevezte ki. A kinevezés nemcsak a papság, de a hívek és a társadalom körében is osztatlan örömet keltett.

Az erdélyi magyar írók Erdélyi Helikon nevű szabad szervezetének legutóbbi összejevetelén a legutolsó — harmadik napon került döntésre a marosvécsi vendégszerető házigazda, Kemény János báró által kitűzött 30,000 lejes jutalomdíj kiadása. A bíráló bizottság az ezévi nagydíjat Tompa Lászlónak, lapunk felelős szerkesztőjének ítélte oda.

Riadalom a közjegyzők között. A kormányrendeletileg megvonta a működési engedélyt mindazoktól a közjegyzőktől, akik nem nyilvános pályázat útján, hanem egyszerű kinevezéssel jutottak állásukhoz. Az elmozdított közjegyzők perrel készülnek megtámadni a kormányt, hogy állásukat visszakaphassák, ha pedig ez nem sikerül, kártérítést fognak követelni az államtól. Eldöntetlen kérdés marad azonban az — s erről a rendelet sem intézkedik — vajjon mindazok a jogügyletek és okmányok, melyeket a most el nem ismert közjegyzők vettek fel, elveszítik-e érvényességüket, vagy nem. Ellenkező értesülés híján azt kell feltételeznünk, hogy a megyénkbeli közjegyzőket a rendelet nem érinti.

A „Hargita“ peré Gegő plebános ellen. A helybeli büntetőjársbíróóság hétfőn tartotta meg a tárgyalását abban a bünperben, amelyet a »Hargita« újság szerkesztősége indított Gegő Simon szentléleki plebános ellen, azzal vádolva meg őt, hogy az újságnak a plebános községébe küldözött példányait magához vette s a címzeteknek nem adta oda, ami által megakadályozta a lap terjesztését. A panaszos szerkesztőség a vádat nem tudta igazolni, sőt éppen az nyert beigazolást a kihallgatott tanúk vallomásaival, hogy a lappéldányok visszaküldése egyenesen a címzetek akaratából történt. A bíróság a bizonyítékok alapján a már annyiszor és oly szívesen meghurcolt plebánost a vád alól felmentette. Az ítélet jogerős.

A homoródfürdői kápolna restaurálása. Amint Homoródfürdőre érkezünk, mindjárt egy bájos kis kápolna tűnik szemünk elé. Az áldozatkész furdővendégek éveken keresztül gyűjtést rendeztek a megrongált kápolna restaurálására. Végre sikerült összehozni a szükséges összeget, úgy hogy a megfelelő javítások már egy hét alatt elkészülnek. Ez alkalomból Fazakas kápolnásfalvi plebános f. hó 18 án d. e. 10 órakor zenekísérettel misézni fog, az egyházi szentbeszédet pedig László Ignác, szónoki tehetségéről ismert udvarhelyi hittanár fogja tartani.

Zongoravásárlás céljából már régebben járt egy ur a leányaival a helybeli postahivatal főnökénél, 25.000 leut ígérve a zongoráért. A tulajdonos kéri az illetőt, sziveskedjék a vásárlás ügyében hozzáfáradni.

x Pótvizsgára elemi, vagy polgári iskolai tanulókat előkészíték. Cim a kiadóban.

A gépkocsivezetői (soffőr) vizsgákat

szabályozó törvényjavaslat megszávozása a jelenlegi ülészakokról elmaradt és így módomban van még egy tanfolyamot tartani. Ezen tanfolyam növendékei még a máma életben levő törvény értelmében lesznek levizsgáztatva. — Akik részt óhajtanak venni ezen tanfolyamon, ami, azt hiszem, a jelenlegi törvényben utolsó, jelentkezzenek BARKÓCZY autóvezetői szakiskolában Odorheiu, legkésőbb 1929 augusztus 15-éig, mivel a később jelentkezőket nem tudnám a vizsgára elfogadhatóan előkészíteni és így a vizsga sikere kétes.

Tisztelettel:

BARKÓCZY

autó vezetői szakiskola Odorheiu.

HIRSCH RUDOLF

divatáruháza

ODORHEIU.

Saison utáni árak:

1 m. fehérenemű vászon Lei 30.—
1 m. színes fehérenemű batiszt " 36.—
1 m. zephir ingekre " 29.—

1 m. mintás crepp pongyolának Lei 35.—
1 m. mosó delin " 35.—
1 m. fulardszerű Grisetteselyem " 135.—

1 m. 100 cm. mintás grenadin Lei 60.—
1 m. 100 cm. szövet ruhára " 70.—
1 pár finom női flor-harisaya " 60.—

Kérem kirakataimat megtekinteni!

Kérem kirakataimat megtekinteni!

A Bánsági és Erdélyi munkások rokkant-nyugdíj-egylete alapszabályából minden tag meggyőződést szerezhet, hogy mik a tagok kötelezettségei az egylettel szemben és mit várhatnak a tagok az egylettől segélyezési ügyeikben. Az alapszabályt minden tag megkaphatja ingyen Benedek Géza pénztárától pénztárnnyitással alkalmával a tagsági könyv felmutatása mellett. Ez alkalommal minden tag egy propaganda nyomtatványt is kapni fog, oly célból, hogy jó ismerősét és barátját igyekezzen az egyletbe való belépésre megnyerni. A temesvári központ értesítése szerint, az alapszabály kibocsátása azért késett, mert a minisztérium nem akarta jóváhagyni azon oknál fogva, hogy igen magas segélyt ad a tagoknak, amit az egylet vagyona később nem bír meg. Nagy utánjárás és felvilágosítás után mégis sikerült a minisztériumot meggyőzni, hogy az egylet anyagi helyzete a nyújtandó segélyeket megbirja. Most a tagok erkölcsi kötelezéseként, hogy minden egyes tag a taggyűjtés körül a legnagyobb tevékenységet fejtsse ki oly módon, hogy legalább egy tagot szerezzon, s így az egylet alapvagyona erősödjék, ami által a segélynyújtás minden időre biztosítva legyen. Az elnökség.

x Nyalcvan öl búkkfa szállítására hirdet pályázatot a helybeli róm. kath. főgimnázium igazgatósága. Pályázók az igazgatói irodában augusztus 18-ig jelentkezzenek.

x Román-magyar nyelveket ismerő, 4 középiskolát végzett, jó családból való fiú tanulóknak felvesz Jakab Gyula textil- és divatáru üzlete.

Magyarország nemzetiségi statisztikája.

A »Magyar Kisebbség« c. folyóirat érdekes cikksorozatban közli a háboru utáni országok nemzetiségi statisztikáját. Nem tartjuk érdektelennek olvasóközönségünkre nézve, ha e közlés nyomán a mostani Magyarországra vonatkozó statisztikai adatokat ismertetjük.

Eszerint Csonkamagyarország összes lakossága az 1920 december 31-én tartott népszámlálás szerint 7,980.143 fő, akiknek 89.6 százaléka, tehát 7,147.053 magyar anyanyelvű. Alig tíz százaléknál tehát az idegen nemzetiségű, illetve anyanyelvű lakos, vagyis Magyarország csonkaságában egyike lett a legnemzetibb államoknak.

Az idegen anyanyelvűek között legnagyobb számban vannak a németek (551.211=6.9%), a török háboru utáni telepések ivadéka. Három fő települési helyen oszlanak meg: a nyugati megyék határfalvaiban, azután tájszerű szorványokban a Balaton éjszaki partjától a Bakonyon és Vértesen át, a budai hegyeken keresztül a Dunáig és végül — számban a legkisebb és tömörülést tekintve a legsűrűbb ez a telep — az u. n. »Schwäbische Türkei«-ban, Tolnában, Baranyában. A 141.882 főnyi (1.8%) tótság egyrészt a Komárom—Esztergom megyei bányavidéken, másrészt kisebb számmal az északi határvonal mentén ritkás csoportokba bomlik szét, még több, mint fele letelepített »gyarmatos«, a tiszántúli Békésmegyében száll meg néhány várost (Szarvas, Békéscsaba stb.) A horvátok (36.858=9.5%) a nyugati széleken es a Dráva mentén, a románok (23.760=0.3%) a keleti határme-

gyék szegélyén, míg a szerbek főleg Baranyában s felfelé a Duna mentén egész Szentendrét (mindössze 17.131=0.2%) huzódva találhatók. Külön mutatja ki a magyar statisztika a ruthéneket is (1.500 lélek=0.0%), inkább csak a jogfolytonosság kedvéért.

Az »egyéb« anyanyelvűek között találunk még 22.399=0.2% bunyevácot és sokácot, a Szerbia felé eső határ mentén, 6.087 vendet Vas- és Zala-megye délnyugati csücskében és szerte az országban 6.966 cigányt, amire azért kell külön rámutatni, mert nem egy nemzetközi statisztikai munkában állandóan s visszatérően 70.000 cigány van, mint magyarországi lakos kimutatva.

Megemlítjük még, hogy a zsidókat Magyarországon nem nemzetiségként, csak vallásfelekezetként kezelik, s így találunk 473.310 (5.9%) izraelitát. Ezek anyanyelvi megoszlása: 450.562 magyar, 18.085 német, 625 tót, 269 horvát, 115 román, 25 rutén, és 19 szerb, a többi pedig különböző anyanyelvű.

Annak idején közölni fogjuk a Romániára vonatkozó statisztikai adatokat is.

Vissza az ősi viselethez!

Többször esett róla már szó, de véleményünk szerint, nem lehet elég-szer ez ügyet újra meg újra előhozni.

Az utóbbi évtized alatt falvaink nagy változáson mentek keresztül. Eme változás legszembetűnőbb jele az, hogy falusi gazdanépünk ifjusága teljesen háttérbe fordított az ősi viseletnek s ifjaink a leghetetlenebb szabású bricseszekben diszelegnek s leányaink a legrikítóbb színű bluzokat akgatják magukra a százerőti szoknya föl. Iztélesnek az egyik nem ruházódása sem mondható, mert hol van ott izlés, ahol ügyes, szálás fiaink bő bugyogóban s csinos leányaink bő bugyogóban s csinos leányaink (mint a papagály) tarka-barka összevisszaságban jönnek össze.

Nemcsak a ruházódásban van a hiba, hanem az egymást-majmolás hóbortja rejt nagy veszedelmet magában. Aki ismeri a falusi felfogást, az azonnal tisztában van azzal, hogy ez a hóbort az öltözködés terén nem szűnik meg addig, amíg az apák hatalmi szavukat a legerélyesebben föl nem emelik ellene, s asszonyaik tékozlási vágyának nem szabnak határt. Mert az anyák leginkább ludasok abban, hogy leányaink öltözéke a lehető legizléstelenebb kezd lenni.

Községekben igen sok leány megy nagy városokba szolgálni azzal a céllal, hogy majd a kiházasításához szükséges pénzt megkeresi. S megkeresi valójában százból talán tíz. A többi kilencven leányt a nagy városban elfogja az uri viselet majmolásának láza s szolgálati bérét ruhára kezdi költeni, s ha még mindjárt nem is vágatja a haját bubifrizurára, de ez is bekövetkezik nemsokára, s ha még talán nem festi az ajkait pirosra, de nem is gyűjt semmit, mert a ruha drága. Az ilyen leányok nagy része aztán visszakerülve a községbe előbb divatszalon-hölgy lesz, aki után öltözködnek a módosabb leányok, s

azután, amikor lekopik a ruha róluk, vagy mint madárijesztők járnak odahaza a mezőt, ütött-kopott rongyaikban, vagy pedig újra nyakukba veszik a világot, hogy újra cifrák lehessenek.

S ez a mótely kikezdte a faluk leányait, nemcsak kikezdte, hanem a mótely már érezteti romboló hatását a családok nagyobb kiadásában, a munkaszeretet lanygulásában (a ruhát kimélni kell) s ami legnagyobb baj, az erkölcsök lazulásában. Igen sok leány, nem telvén neki cifra ruhára, megszerzi azt úgy, ahogy tudja s ez a mót rejti a legnagyobb veszedelmet magában. Aki látta régebbi székely leányaink egyszerű, de izléses viseletét, amikor abban vetélkedtek, ki szó izlésebb, jobb és tartósabb szoknyának vált, s a patyolatfehér, kivarrt, magaszótte ing fölött, milyen szépen feszült a mellényke, vagy aki most is látja egyes községeinknek a régi viseletet még megtartó lányait, annak minden gondolat nélkül be kell vallania azt, hogy az ősi viselet sokkal szebb volt, mint a mai izléstelen öltözködés.

Legényeink nagy részénél, hála a józan észnek, a bricsesz már kezdte kiélni magát, még van toldozott-foltozott bricsesz, még a mezőn hét-köznapokon meg-megvillan a bugyogó, de a fehér harisnya újra divatba jött, s talán ezzel visszatér a régi székely erény is.

A szülők, a falusi népnevelők feladata küzdeni teljes erőből az ifjuság cifrázkodása ellen, s ha visszatérünk ősi, egyszerű viselkedésünkhöz, szebb lesz, jobb lesz, békésebb lesz falvaink levegője. Varró Elek.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu—Székelyudvarhely.

Eladó ház és földbirtok.

Nagyalambfalván közvetlen a vasútállomás mellett egy tíz holdas tag, fele gyümölcsös, husz-huszonöt éves fák, fele első osztályú szántó, a községben egy négy szobás uri lakás. Kőház, melléképületekkel, 10—12 hold erdő, 5 hold küküllőmenti szántó, 5 hold kaszáló, elköltözés miatt, jutányos áron eladó. Ertekezni lehet: özv. Beke Albertnével Porumbeni-Mári (N.-galambfalva), Jud. Odorheiu.

Tanulót felvesz:

Lőrinczy és Zakariás.

Benzinmotor és cséplőgép-tulajdonosok figyelmébe!

Ha benzinmotorja nem dolgozik rendesen, úgy ne essék kétségbe, hanem keresse fel

elektrotechnikai műhelye-

met, hol mágnesszújtó tekercseléseket és mágnospatkók dőlezését a cséplési szezon alatt, soron kívül azonnal, teljes garancia mellett, készítik:

Barabás Gyula elektrotechnikai vállalata Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand 56.

Eladó zongora.

Printul Nicolae (Árpád-utca) 1 sz. alatt hosszú koncert-zongora, esetleg egyéb ingóságok is, átköltözés miatt, sürgősen eladók.

Eladó:

egy jókarban levő teljesen üzemképes Citroen-márkájú 4 üléses, 4 hengeres, 4 fékes és 5/10 HP. személyautó olcsó áron, előnyös fizetési feltételek mellett. Cim a kiadóban.

Szakképzett gazdatiszt

150—300 holdas birtokon állandó alkalmazást keres. Perfektül beszél románul, autóvezetői vizsgája és nagy gyakorlata van. Mindenféle gépek és szerszámok javítását önállóan végzi, tractort vezet és kezel. Nős, gyermektelen. Bővebb felvilágosítást Szini Lajos, Târgu Mureş, Főter 24 sz. a. ad.

Eladó

fűrésztelepes malom, 10-es MÁV. lokomobil gőzgép, 24 gatterfűrész, 3 járatu malomszerelék, szita, koptató stb. Biztos üzem! 4 szobás lakóház, összes melléképületekkel, teljes felszereléssel, üzemben mindennap. Szabó Lajos Corund.

Kiadó

2, vagy 3 szoba, konyha, egyéb melléképületekkel együtt (Király-utca 34 szám alatt). Értekezni ugyanott lehet.

Egy garnitúra 600 mm. cséplőgép, golyós csapágyas, kettős tisztítóval, hozzá egy benzines motor, teljes felszereléssel, jó karban, előnyös fizetéssel jutányos áron

ELADÓ.

Ugyancsak ott egy kisebb benzines motoros favágógép is eladó, két ember könnyen szállíthatja.

Kelemen Lajosnál

Odorheiu Strada Printul Mircea 16 (Petőfi-u)

Lakatos mesterségre tanoncot felveszek.

Hirdetmény.

Az oklándi Fogyasztási Szövetkezet árukészlete és berendezése 1929 augusztus hó 18-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen eladatik, esetleg az üzlet további folytatásával.

Kiadó 2, vagy 3 szoba,

konyha egyéb melléképületekkel együtt szeptember 1-re Orbán Balázs-utca 10—14 szám alatt.

Hofherr-féle 15 sorosvetőgép, fűkaszáló (kicsi), marha-mérleg, szelölőrosta Kálmán-féle, köemelő daru, tízedes mérleg, körfűrész és mangalica tenyészkatok eladók Murvai Samunál Ujszékely.

Eladó belsőség.

Printul Nicolae (Árpád-utca) 1 szám alatt egy jószágotestet képező hároms beltelek a rajta levő összes épületek és tartozékokkal együtt, szabadszaból, átköltözés miatt, eladó.

Közvetítő ügynökök csak előzetes külön megállapodás esetén díjaztatnak.

Ruhavásznak, sepsiszentgyörgyi szőttek, ingzefirek és puplinok, esőkabátok, esőernyők **Löblhöz**, ahol állandóan kitűnő szövetek, posztók, készruhák, bélések, paplanok, kötöttárúk olesón kaphatók.

Kiadó október elsejére 2, vagy 3 szoba, konyha Orbán Balázs-utca 39 sz. alatt.

Taxi Chevrolet

190 sz. autómmal szállítok bárhová a legjutányosabb fuvardíjért.

Csomor József

Szent János utca 19 sz., vagy Király-utca 14 sz. alatt. A n. é. közönség szíves pártfogását kérem.

Dela Judecătoria de Ocol Cristur.

Nr. G. 1965—1929/3.

Publicațiune de licitație.

Subsemaatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 1865—1929 a Judecătoriei din Cristur în favorul reclamantului Szilveszter Mihail repr. prin avocatul Dr. Fodor Boldizsár pentru încasarea creanței de 8807 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 17 Aug. 1929 ore 3 d. m. la fața locului în comuna Turdeni unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 vaci roșu, 1 car de economie în valoare de 22000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 8807 Lei dobânzile cu 12% scotind din 20 Iunie 1928 iar speșele până acum staverite de 990+500+1019 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX. 1881 § 192.

Cristur, la 30 Iulie 1929.

Florian deleg. jud.

Kiadó

Orbán Balázs-utca 8 szám alatti emeletes ház, mely áll négy szoba, konyha és kamarából. Szeptember 1-én beköltözhető. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó 4 járatu vizimalom, nagy birtokkal, ára 660,000 leu. Felvilágosítást ad a kiadó.

Eladó

malomátalakítás folytán 3 drb szita új selymekkel és egy fél évet nem szaladt 800 as

cséplő-gárnitúra

golyós csapágyú 10 es benzinmotorral, kedvező fizetési feltételekkel Kiss Dénes malomtelepén Székelymagyaros, u. p. Bighis-Mugeni (jud. Odorheiu.)

Önnek már nagyon régen beteg a zongorája!

Javíttassa ki és hangoltassa fel. 20 éves tapasztalat alapján elsőrangú, olcsón javít és hangol:

Horváth Lajos

tanár Székelykeresztúrról. Jelentkezéseket felvesz Moldván István vendéglős Székelyudvarhely.

Tribunalul Odorheiu S. II. No. Pj. 422—1928/9.

Extract.

Din registrul special al persoanelor juridice se constată că: Reuniunea de înmormântare a Agriculturilor din Odorheiu, prin sentința Tribunalului Odorheiu S. II. cu No. Pj. 689—1928/9, a obținut personalitatea judică și a fost înscrisă în registrul respectiv al Tribunalului sub No. de ordine 36.

Reuniunea de înmormântare, are drept scop de a da ajutor de înmormântare după membrii ei decedați și a participa în coopera la înmormântarea membrilor ei și acelor din familia acestora ridicând astfel parada de înmormântare.

Sediul reuniunii este Odorheiu filiala nu are.

Conducerea afacerilor reuniunii s'a încredințat următoarelor persoane:

Președinte: Balázs Lajos senior, vicepreședinte: Székely József, și Balázs Lajos iunior. Casier: Kovács Ferenc. Notar: Katona Imre. Controlori: Asztalos Albert și Balázs Dénes. Decani: Balázs Lajos cel mai tânăr și Berze Árpád. Steageri: Péter Mihály și Anghal Ferenc, cu toți agriculturii din Odorheiu.

Membrii consiliului de administrație sunt: Bokor Imre, András Gergely, Erdős János, Rácz Imre, Bokor András, Ilyés István, Jakab Lajos, Székely Ferenc, Bokor István, Pál György, Hadnagy Imre și Tamás Pál cu toți economii domiciliați în Odorheiu.

Reuniunea s'a constituit la 4 Martie 1928.

Acest extract s'a eliberat spre a fi publicat în Monitorul oficial cum și într'un ziar răspândit din București și ziarul Hargita din Odorheiu, spre a satisface dispozițiunile art. 18 din reg. legei persoanelor juridice. Odorheiu, la 29 Aprilie 1929.

Borlovan mp. aj. grefier. Pentru conformitate: Olsz mp. imp.

Dela Judecătoria Cristur.

No. G. 1963—1929/3.

Publicațiune de licitație.

Subsemaatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 1863—1929 a judecătoriei din Cristur în favorul reclamantului Márton Andrei repr. prin avocatul Dr. Fodor Boldizsár pentru încasarea creanței de 6000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 17 Aug. 1929 ore 4 d. m. la fața locului în comuna Turdeni unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 cai, 1 car, 2 vaci și 1 car de economie în valoare de 33000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 6000 Lei capital, dobânzile de 12% scotind din 4 Nov. 1928 iar speșele până acum staverite de 2381 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX. 1881, §. 192.

Cristur, la 30 Iulie 1929.

Florian m. p. delegatul judecătoresc.

Üzlethelyiség kiadó, esetleg lakásnak is használható. Értekezhetni Bethlen-utca 95 szám alatt.

Salamon Béla rőföskereskedése

Bethlen-utca 12 szám.

Beérkeztek a legújabb divatu:

Zimmermann, Scherg, Buhus, Prazsmar és külföldi női- és férfi-szövetek, ugyisintén Crep de Chin, Gristetta-selymek, mintás gyapjudelinek, grenadin és batiztok, dús választékban. Gyölcsek 22 leutól és garantált jó mosó sifonok már 32 leutól kaphatók.

Uj cipészület.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy Bul. Reg. Ferdinand (v. Kossuth u.) 70 szám alatt a börtömmel szemben

cipészületet

nyitottam. Vállalok mindenfajta főnem új munkát, valamint szakszerű felső részek készítését és javításokat is pontos időre.

Szíves pártfogást kér:

Jakab Lajos cipész.

Corpul Portareilor Tribunalului Odorheiu.

No. 2059—1929 port.

Publicațiune de licitație.

Subsemaatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 4495—1927 și No. G. II. 3809—1929 a judecătoriei de ocol din Odorheiu, în favorul reclamantei Kovács János sen. și soția repr. prin avocatul Dr. Gönczy G. pentru încasarea creanței de 3550 Lei și accesorii se fixează termen de licitație la 19 Aug. 1929 ora 16 p. m. la fața locului în com. Dealul unde se vor vinde prin licitație publică judiciară mobile casnice în valoare de 3900 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 3550 Lei capital, dobânzile cu —% scotind din — iar speșele până acum stabilite de 525 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul legii LX 1881 § 192.

Odorheiu, la 20 Iulie 1929.

Izsák portărel.

Eladó

1 üveges választal 3:50 m. hosszú 2 m. magas. Megtekinthető: Kassay F. Domokos szüics üzletében.

FRIED & Co

Odorheiu—Sz.udvarhely, Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 27.

Rádió- és elektrotechnikai szaküzlet és javítóműhely. Autó- és rádió-akkumulátor-töltések.

Rádiókészülékek, hangszórók és alkatrészek, villanyszerelési anyagok, csillárók és asztali lámpák nagy választékban, villanygökö, rádió- és autó-akkumulátorok legelőnyösebb beszerzési forrása.

Ne mulassza el, mielőtt szükségleteit beszerezné, bennünket felkeresni!

Erős, mint az udvarhelyi SÁMSON-ecet.

Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu—Székelyudvarhely.